

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 REYKJAVÍK.

Reykjavík, 21. febrúar 2017.

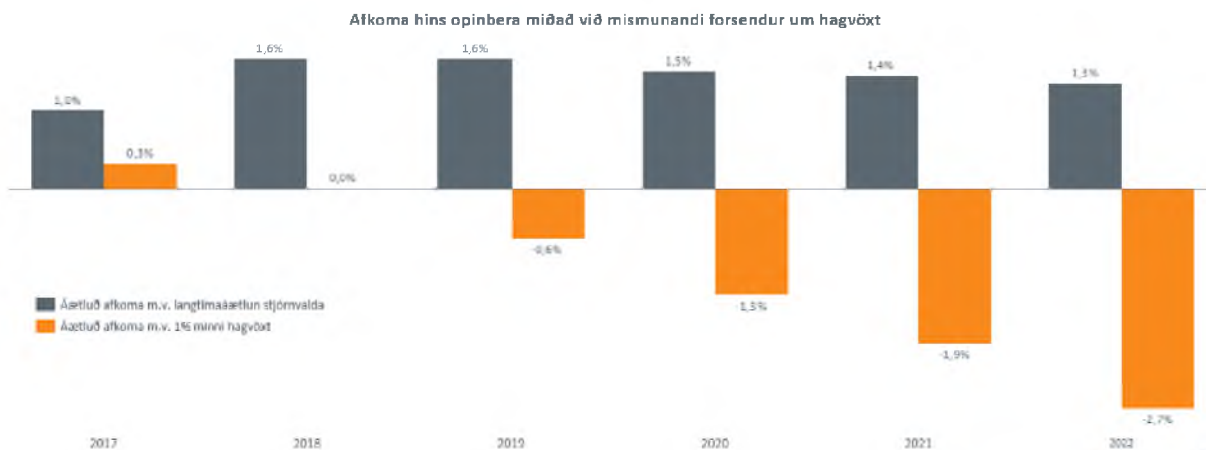
Efni: Umsögn SA um tillögu til þingsályktunar um fjármálastefnu 2017-2022, mál nr. 66.

Fjárlaganefnd Alþingis hefur óskað eftir umsögn Samtaka atvinnulífsins um tillögu til þingsályktunar um fjármálastefnu fyrir árin 2017-2022.

Það er mat SA að áætlaður afgangur af rekstri hins opinbera sé engan veginn fullnægjandi. Samkvæmt tillögunni er gert ráð fyrir að afgangur verði á bilinu 1-1,6% af vergri landsframleiðslu. SA leggja ríka áherslu á að markmið um árlega afkomu hins opinbera verði að jafnaði 2% af vergri landsframleiðslu. Jafnframt að betri afkomu verði náð með lækkun útgjalda.

Tekjuáætlunin byggir á bjartsýnisspá

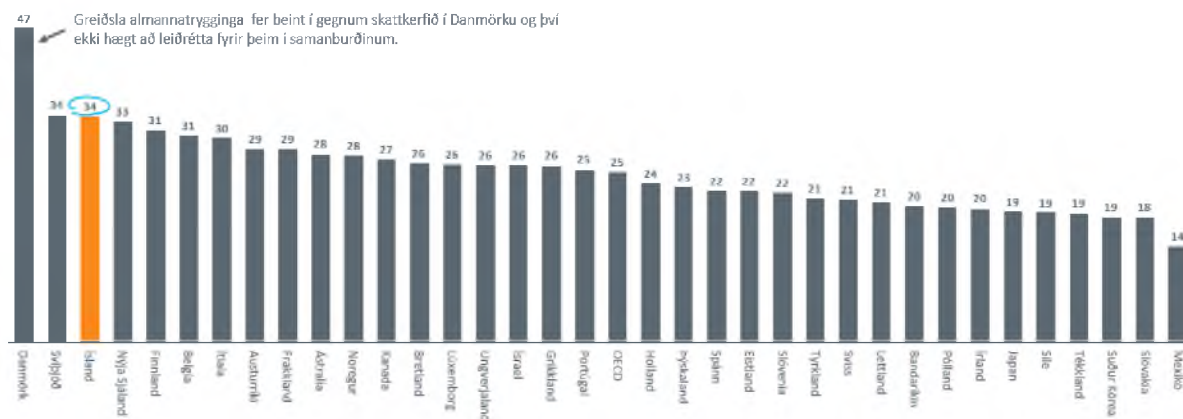
Fjármálastefnan byggir á nýlegri þjóðhagsspá Hagstofu Íslands sem gerir ráð fyrir kröftugum hagvexti allt tímabilið. Ekki þarf mikið út af að bregða svo halli verði á rekstri ríkissjóðs. Á meðfylgjandi mynd kemur fram að 1% minni hagvöxtur færir rekstrarafgang í halla á síðari hluta tímabilsins.

Heimildir: Fjármálastefna 2017-2022, útreikningar efnahagssviðs SA

Ef hagvaxtarforsendur breytast til hins verra mun reynast erfitt að mæta tekjutapi hins opinbera sem því fylgir með auknum sköttum. Ísland er háskattaland. Skattbyrði er með því mesta sem gerist meðal ríkja OECD og auknar skattálögur eru líklegar til að hafa þveröfug áhrif; draga úr einkaneyslu og fjárfestingu fyrirtækja og leiða til minni framleiðsluverðmæta en ella hefði orðið.

Heildarskatttekjur árið 2015, sem hlutfall af VLF
Leiðrétt fyrir greiðslum til almannatrygginga¹

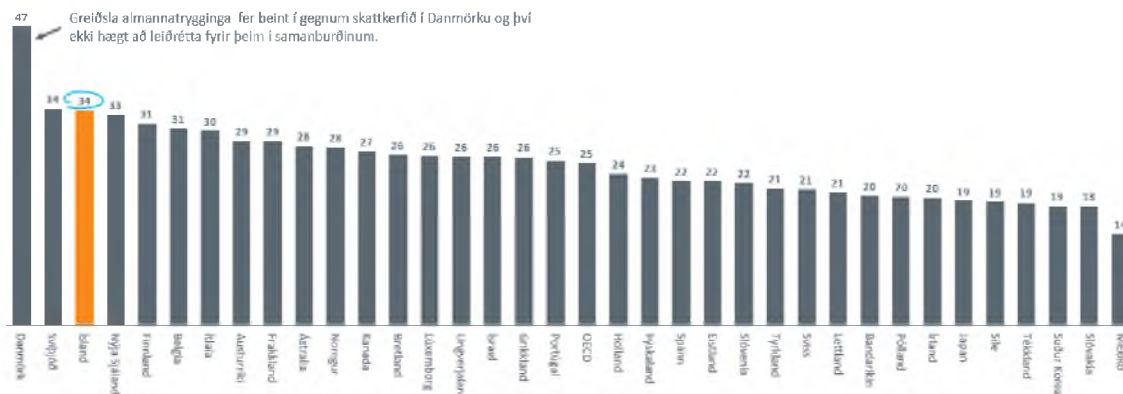

¹ Árið 2014 fyrir Ástralía, Japan og Pólland

Verulegur skortur á aðhaldi í útgjöldum

Í uppsveiflu genginna ára hafa útgjöld hins opinbera aukist og eru nú með þeim hæstu innan OECD. Árið 2014 var 42 af hverjum 100 krónum sem urðu til í verðmætasköpun á Íslandi ráðstafað af hinu opinbera og síðan hefur lítið breyst. Er þar skemmst að minnst að við afgreiðslu fjárlaga 2017 hækkuðu útgjöld ríkissjóðs um 48,6 milljarða kr. sem er 7,3% hækkun á milli ára.

Heildarskatttekjur árið 2015, sem hlutfall af VLF
Leiðrétt fyrir greiðslum til almannatrygginga¹

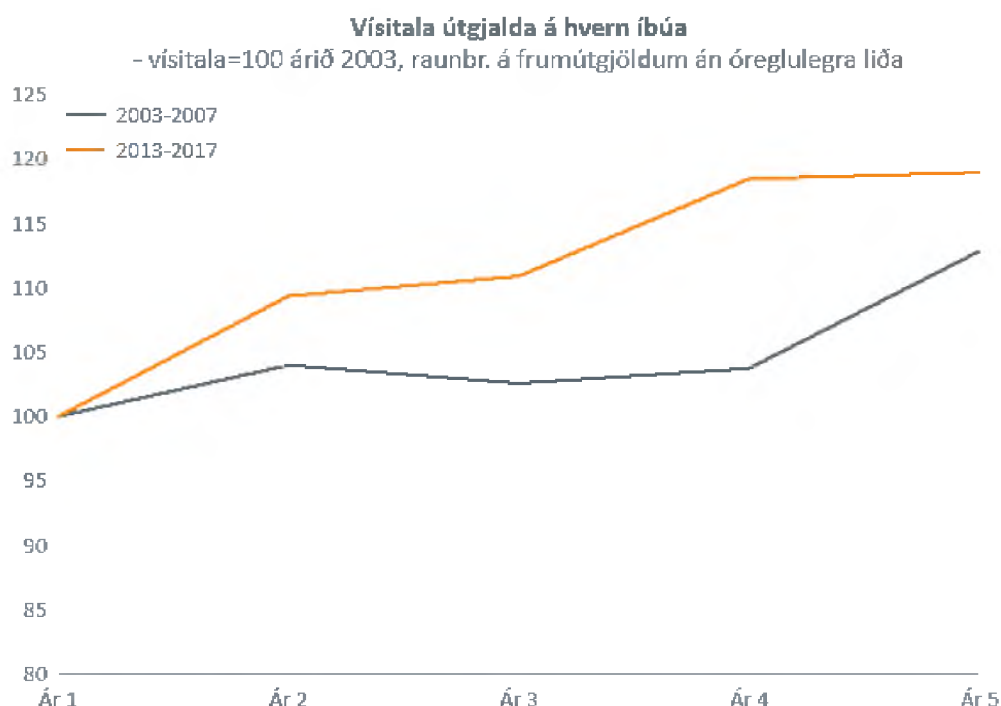

¹ Árið 2014 fyrir Ástralía, Japan og Pólland

Heimild: OECD

Það er verulegt áhyggjuefni að aðhald í ríkisrekstri fer minnkandi ár frá ári og í greinargerð með fjárlagafrumvarpi er ekki að finna neinar aðhaldsaðgerðir á yfirstandandi ári. Þetta er viðsjárverð þróun m.a. í ljósi þess að þegar vel gengur í þjóðarbúskapnum eru skatttekjur tiltölulega meiri og ýmis útgjöld, einkum til félagsmála, minni en ella.

Það er ekki síður áhyggjuefni að nú þegar tekjur og útgjöld hins opinbera eru í hámarki og stjórnvöld telja brýna nauðsyn að auka enn frekar útgjöld til heilbrigðismála, menntamála og samgöngumála svo eitthvað sé nefnt. Í ljósi þessa er það enn frekar undrunarefni hve aðhaldsaðgerðir á útgjaldahlið eru léttvægar og ekki síður í ljósi þess að útgjöld ríkisins hafa á þessu hagvaxtarskeiði vaxið hraðar en á þensluárunum fyrir árið 2008.

Heimildir: Ríkisreikningar, útreikningar efnahagssviðs SA

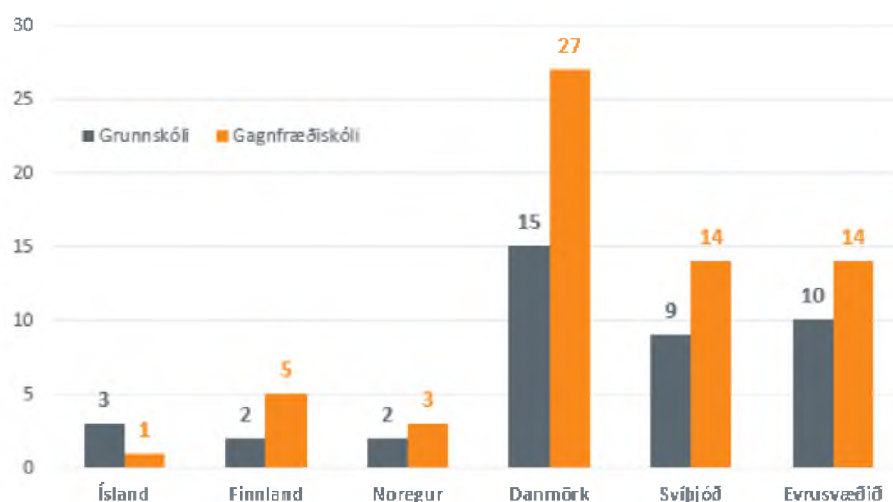
Betri nýting opinbers fjár

Hið opinbera er ekki eins viðbragðsfljótt og fyrirtæki á almennum markaði þegar tekjur dragast saman. Fyrir því liggja eðlilegar ástæður. Það má því gera ráð að töluverðan tíma taki að lækka ríkisútgjöld komi til tekjubrestur vegna minni hagvaxtar en gert er ráð fyrir í fjármálastefnunni. Það er því mikilvægt að í fjármálaáætlun sem unnin verður í framhaldi af stefnunni verði að finna viðbragðsáætlun með forgangsröðun útgjalda sem unnt verður að fara eftir komi til tekjusamdráttar.

Þá er ástæða til að skoða kosti sameininga og fjölbreytts rekstrarforms hjá hinu opinbera sem kemur ekki niður á aðgengi þeirra sem rétt eiga á þjónustu. Verulega skortir á að hið opinbera skilgreini þjónustu sem í boði er, t.d. á sviði heilbrigðis og menntunar og er einkarekstur mun minni á Íslandi en hjá mörgum nágrannaþjóðum t.a.m. í menntun. Í þeim tilvikum sem hið opinbera býður út

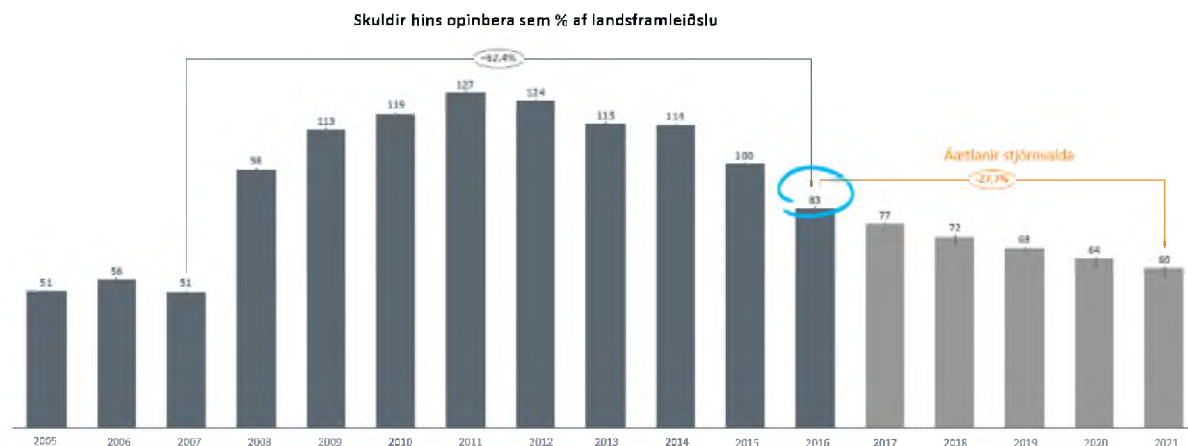
verkefni á almennum markaði eða gerir þjónustusamninga við einkaaðila liggur að baki skilgreining á viðkomandi verki eða þjónustu sem hið opinbera kaupir. Sambærilegar skilgreiningar vantar oftast þegar opinberir rekstraraðilar eiga í hlut. Með því að ráða hér bót á kunna að koma í ljós möguleikar til hagræðingar og til forgangsröðunar tiltekinnar þjónustu. Auðveldara verður fyrir hið opinbera að ná fram samkeppni milli stofnana og fyrirtækja um að veita viðkomandi þjónustu. Í flestum tilvikum má einu gilda fyrir hið opinbera eða þann sem nýtur þjónustunnar hvort það sé opinber aðili eða einkaaðili sem veitir þjónustuna svo fremi sem gæði og verð séu sambærileg. Þetta er fær leið til að nýta betur opinbert fé.

Nemendur í einkareknum skólum
- hlutfall af heildarnemendafjölda (%)

Mikilvægt að greiða niður opinberar skuldir

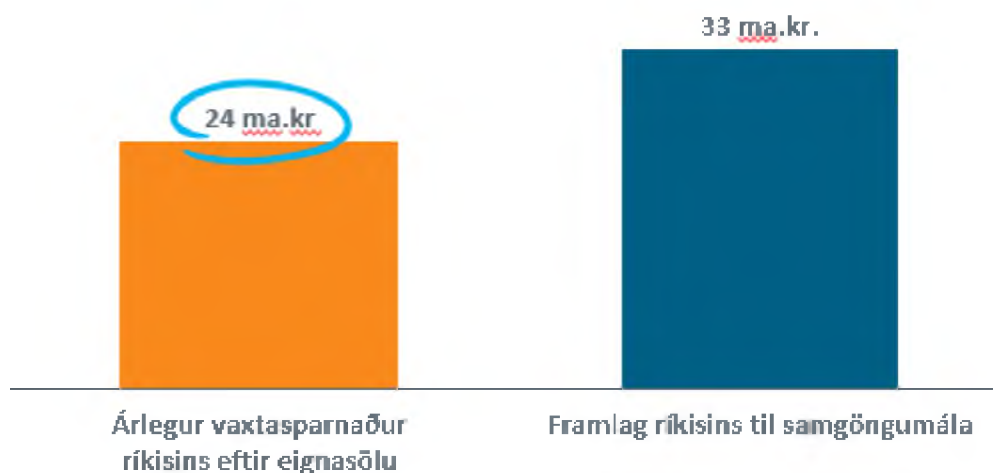
Opinberar skuldir eru miklar á Íslandi og þó áætlanir geri ráð fyrir að stöðugleikaframlag og arðgreiðslur renni til lækkunar skulda munu þær áfram verða meiri en á síðasta þensluskeiði.

Heimildir: Hagstofa Íslands, langtímaáætlun hins opinbera (vor 2016)

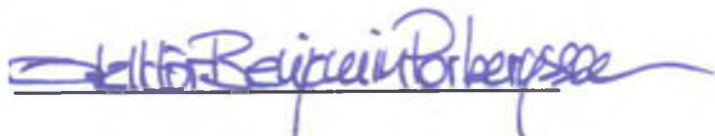
Ríkið er með um 480 milljarða króna bundna í bankakerfinu í dag. Gangi áætlanir stjórnvalda eftir um sölu á hlutum sínum í bönkunum utan minnihluta í Landsbankanum má áætla að árlegur vaxtasparnaður af því væri um 24 ma.kr. á núvirði. Er það álíka upphæð og áætlað framlag ríkisins til samgöngumála á yfirstandandi ári. SA hvetja stjórnvöld til að fylgja þessum áætlunum eftir.

Árlegur vaxtasparnaður ríkisins í samhengi

Í fjármálastefnunni segir m.a.: „Öllu óreglulegu og einskiptis fjárstreymi í ríkissjóð verði varið til að hraða enn frekar niðurgreiðslu skulda eða til lækkunar á ófjármögnuðum lífeyrisskuldbindingum í því skyni að treysta fjárhagsstöðu ríkissjóðs og draga úr vaxtakostnaði“. Samtök atvinnulífsins fagna þessari stefnumörkun sem er mun fýsilegri en að veita einskiptis fjármunum til aukinna ríkisútgjalda.

F.h. Samtaka atvinnulífsins

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Halldór Benjamín Þorbergsson', is written over a horizontal line.

Halldór Benjamín Þorbergsson, framkvæmdastjóri

Er ábyrgt að treysta á eitt lengsta hagvaxtarskeið
Íslandssögunnar?

Fjármálastefna hins opinbera fyrir árin 2017-2022

Efnahagssvið SA, janúar 2017

Fjármálstefna hins opinbera fyrir árin 2017-2022

- **Treyst á eitt lengsta hagvaxtarskeið sögunnar.** Nýframlögð fjármálstefna gerir ráð fyrir afgangi á rekstri hins opinbera, en verulega takmörkuðum og nánast innan skekkjumarka. Sést það t.a.m. á því hversu lítið má út af bregða í tekjuáætlunum hins opinbera til þess að sá litli afgangur sem fyrirhugaður er á næstu árum snúist í umtalsverðan halla. Er það sérstaklega mikið áhyggjuefni vegna þeirrar alvarlegu skuldastöðu sem enn blasir við en opinberar skuldir eru tvöfalt hærrí nú en þær voru í aðdraganda bankakreppunnar síðustu.
- **Trú á áframhaldandi hagvöxt virðist orðin meginstoð í opinberum rekstri.** Allar áætlanir opinberra aðila virðast ganga út frá því að núverandi hagvaxtarskeið verði langsamlega lengsta uppsveifla Íslandssögunnar. Er það í senn óraunhæft og óábyrgt því þessi efnahagsuppsveifla mun enda taka líkt og allar þær sem á undan henni komu.
- **Hið opinbera á Íslandi nú þegar eitt hið umsvifamesta meðal þróaðra ríkja.** Eitt af því sem stjórnvöld hafa leyft sér í skjóli mikils hagvaxtar er að auka opinber útgjöld markvert. Vissulega var í kjölfar efnahagskreppunnar þörf á fjármunum til ýmissa verkefna en útgjaldavöxturinn undanfarin ár hefur verið meiri en eðlilegt getur talist og er svo komið að nánast hvergi meðal þróaðra ríkja eru opinber útgjöld eins hátt hlutfall af landsframleiðslu. Oft er deilt á ófyrirhyggni og umframkeyrslu árin fyrir bankahrún en útgjaldaaukning síðustu ár hefur verið umtalsvert meiri en þá var.
- **42 af hverjum 100 krónum sem verða til í verðmætasköpun á Íslandi er ráðstafað af opinberum aðilum.** Í stefnuræðu sinni hreykti forsætisráðherra sér af 8% útgjaldaaukningu í síðustu fjárlögum. Nýskipaður fjármálaráðherra lét einnig hafa eftir sér í viðtali við Viðskiptablaðinu að „Hrófla ekki við ríkisumsvifum“ og gaf því í skyn að sögulega umsvifamikið ríkisvald og eitt það stærsta meðal þróaðra ríkja væri eðlilegt fyrir Ísland. Allar skoðanir má hafa á umfangi hins opinbera í íslensku hagkerfi en áhyggjuefni er hversu fáar og hljómlitlar raddir um aga í opinberum rekstri eru orðnar á Alþingi Íslendinga þó ekki nema fyrir þær sakir að núverandi stefna er áhættusækin og óábyrg.
- **Skortur á framtíðarsýn og forgangsröðun.** Agi í fjármálum hins opinbera er ekki það sama og blóðugur niðurskurður í grunnstoðum velferðarsamfélagsins. Snýst aginn um virka forgangsröðun og betri nýtingu fjármuna. Forgangsröðunin er einföld en krefst pólitísku þreks. Sé vilji til að auka fjárveitingar til heilbrigðis- og menntamála ætti að vera hægt leikur að minnka útgjöld til annarra mála. Gefur það augaleið að þegar heildarútgjöld hins opinbera eru ein þau mestu meðal þróaðra ríkja er svigrúm til slíks fyrir fjárveitingavaldið.
- **Við getum gert betur.** Betri nýting fjármuna er margslungnari en þó margar leiðir vel framkvæmanlegar. Jákvætt er að stefnt er að því að opna bókhald ríkisins og auka þannig gagnsæi. Skoða þarf kosti sameininga og fjölbreytts rekstrarforms sem ekki kemur niður á aðgengi þeirra sem þurfa að nýta sér þá þjónustu sem hið opinbera sannarlega á að veita.
- **Sýnum ábyrgð.** Ekki er ábyrgt að eyða stjórnlítið á góðæristíma. Auk þess að ýta undir þenslu minnkar það svigrúm hins opinbera til þess að bregðast við efnahagslægd. Sé ætlunin að draga úr skattálögum á almenning er einnig ljóst að útgjaldavöxtinn þarf að hemja. Þú eyðir ekki sömu krónunni tvisvar.

Kunnugleg viðvörðunarljós á góðæristímum

INNLENT | 7. desember 2016 | 16:15

Útgjöld ríkisins aukast umfram tekjur

Aukning framtíðsgjalda ríkisins hefur verið umfram aukningu framtækna þess frá árinu 2006 og mun sú þróun halda áfram til 2021.

Samkomulag um aukin útgjöld upp á 12 milljarða á næsta ári

INNLENT | 18:44 | 21. DESEMBER 2016

11. des. 2015

Fjárlög 2016: Yfirboð á Alþingi

Slökun á aðhaldi ríkisfjármála þrjú ár í röð

Útgjöld hins opinbera aukast í takt við tekjuaukningu

Forystumenn í íslensku atvinnulífi mættu í Eldlínuna í kvöld:

Fyrirtækin: Vandinn er hátt vaxtastig

- Samfara auknum tekjum hefur slaki myndast í fjármálum hins opinbera. Er það kunnugt stef sem áður hefur komið okkur um koll.
- Ábyrg hagstjórn er forsenda þess að viðhalda hér efnahagslegum stöðugleika. Stjórnvöld verða að halda aftur a eyðslu sinni og hugsa til lengri tíma.

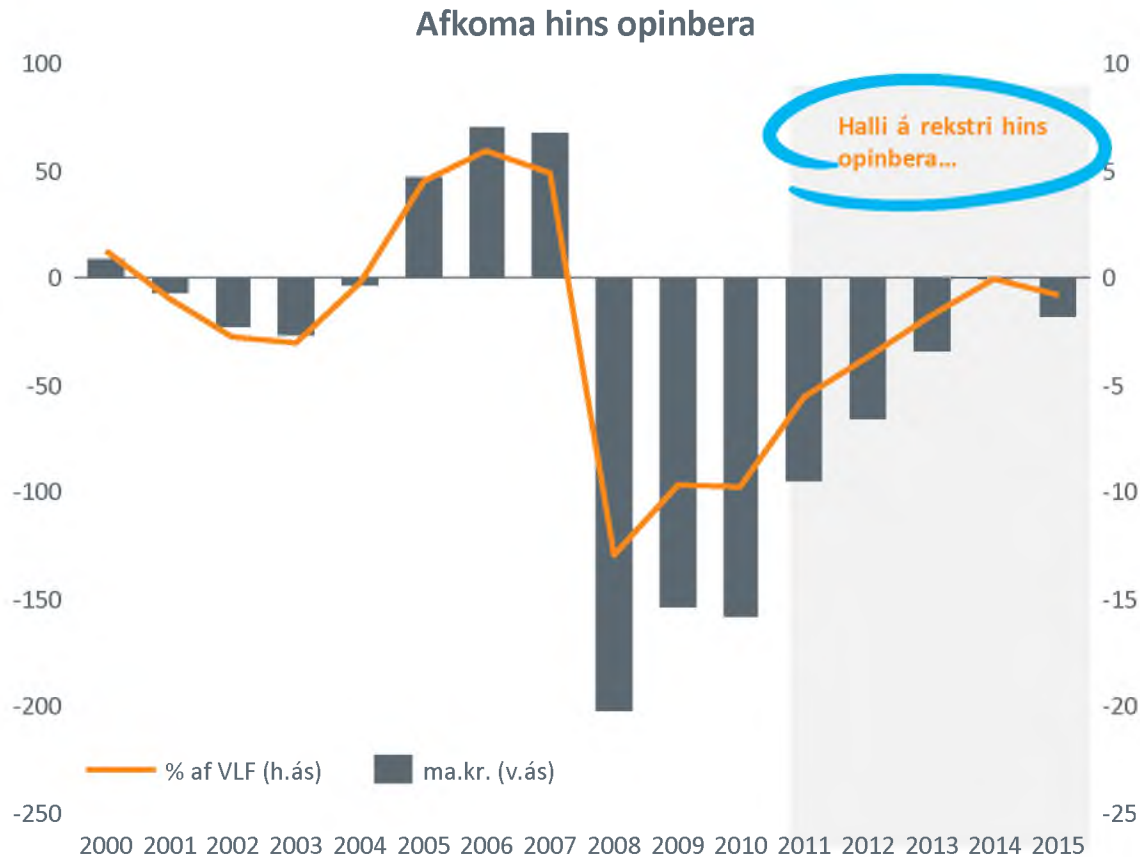
Nálgast ójafnvægi ársins 2006

Krónan hefur styrkst um 15% á árinu og 13% frá því í mars. Sterkar vísendingar eru fyrir því að gengið haldi áfram að styrkjast næstu mánuðina.

Raungengi íslensku krónunnar ekki verið hærra síðan 2008

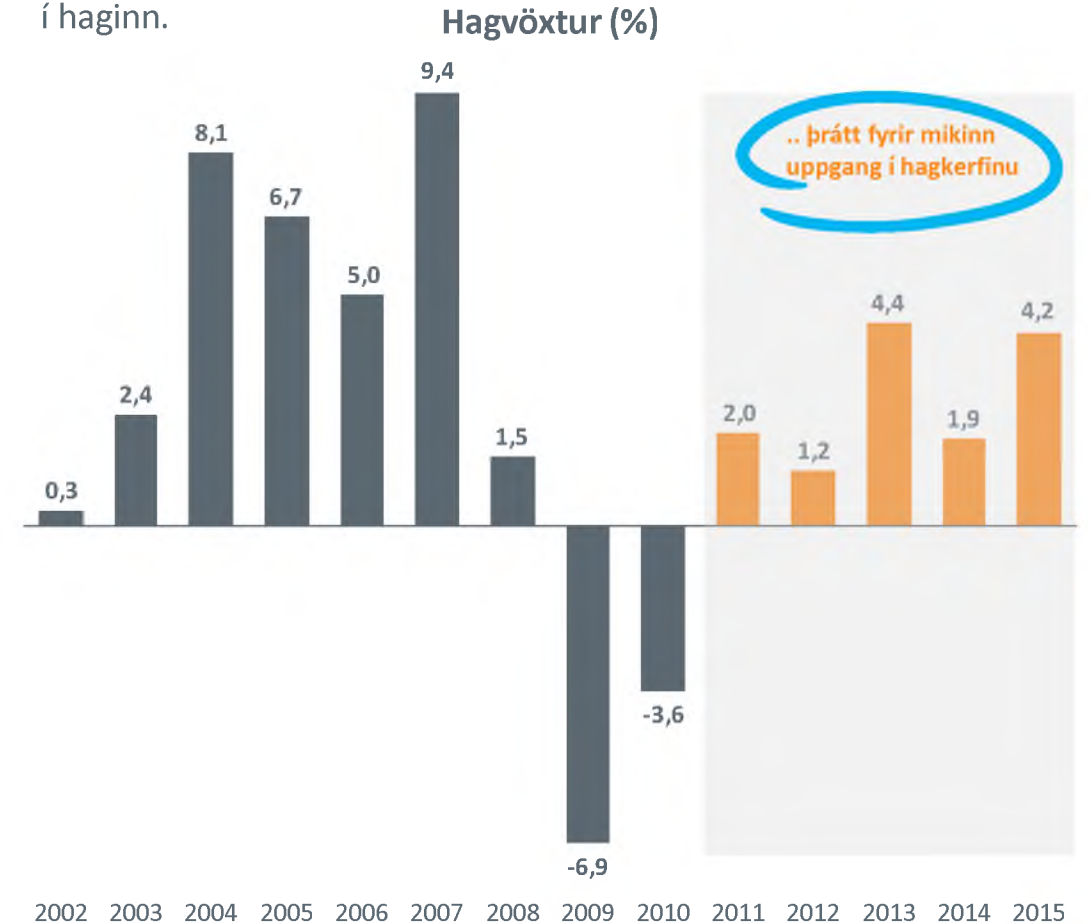
Afkoma hins opinbera hefur verið neikvæð þrátt fyrir mikinn hagvöxt. Ekki hefur því tekist að nýta uppsveifluna síðustu ár til að búa í haginn.

- Þrátt fyrir mikinn hagvöxt undanfarin ár var enn halli á rekstri hins opinbera árið 2015.

Heimild: Hagstofa Íslands

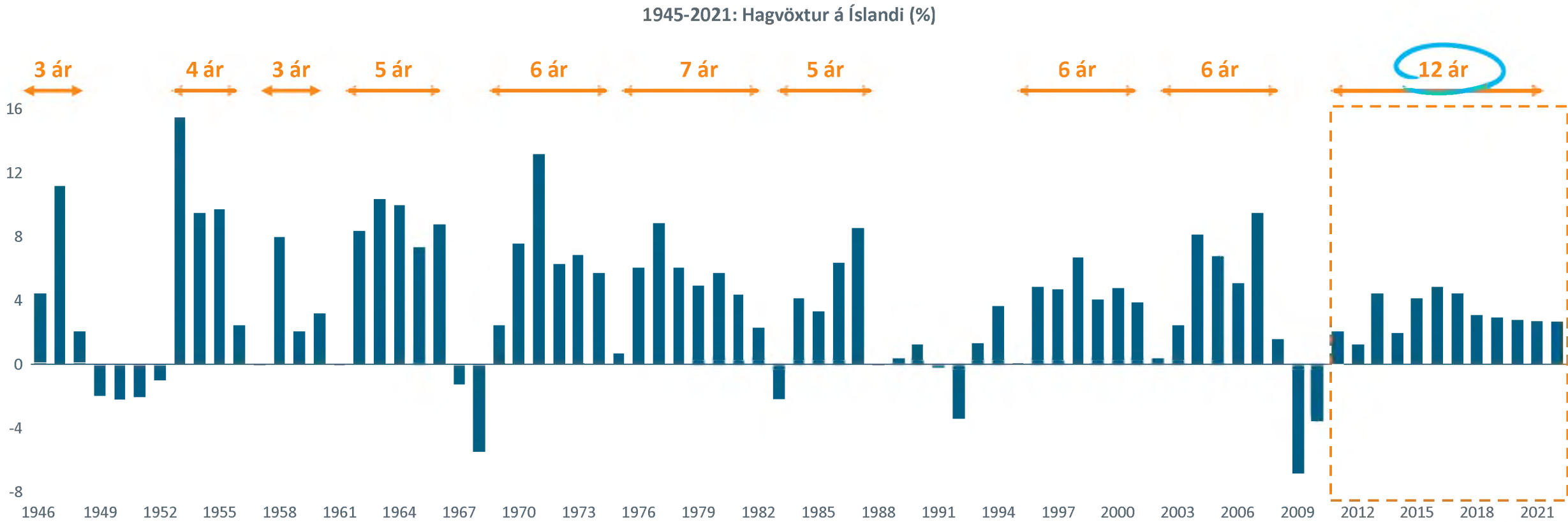
- Sterkur hagvöxtur frá 2011 þótt við séum enn langt frá hæstu hæðum síðustu uppsveiflu. Ekki hefur því tekist að nýta uppsveifluna til að búa í haginn.

Heimild: Hagstofa Íslands

Fjármálastefna hins opinbera: Afgangur byggist á því að þetta verði lengsta hagvaxtarskeið sögunnar

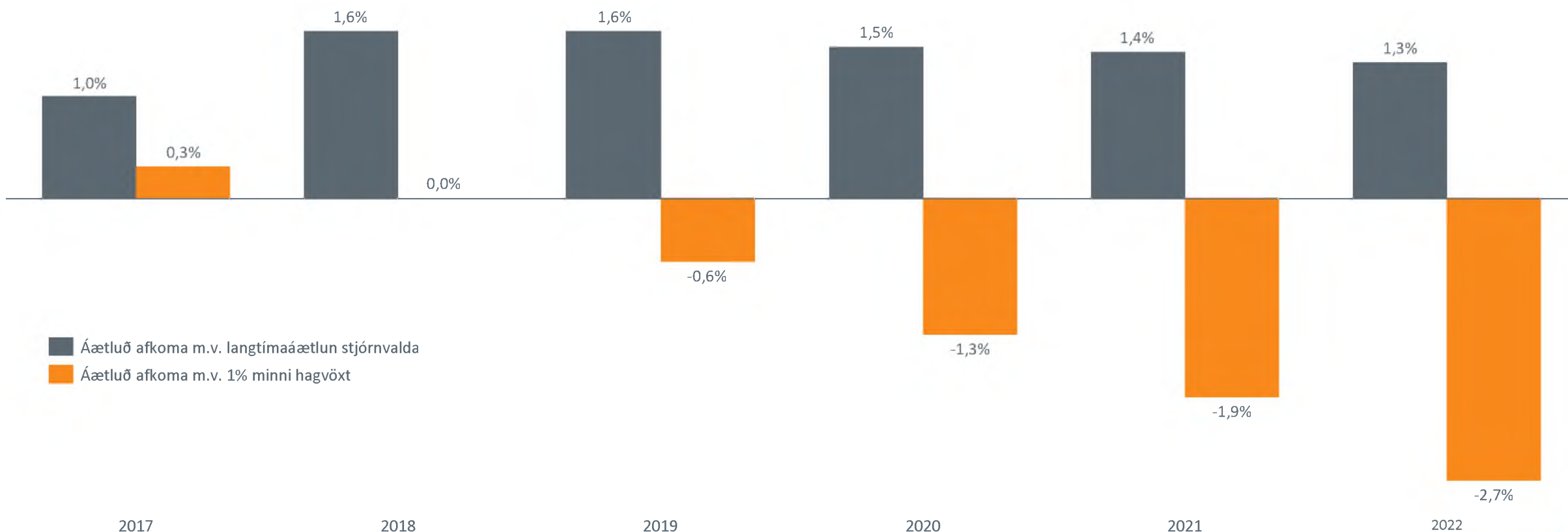
- Nýlega var tillaga til þingsályktunar um fjármálastefnu hins opinbera fyrir árin 2017-2022. Í henni er gert ráð fyrir samfelldum hagvexti út tímabilið en verði það raunin mun það verða lengsta hagvaxtarskeið í nútímasögu Íslands. Að því sögðu er eðlilegt að fyrirvarar séu gerðir við áætlanir sem hvíla á jafn bjartsýnum forsendum.

Fjármálastefna hins opinbera: Gert er ráð fyrir afgangi af rekstri, en lítið má út af bregða.

- Til marks um hversu lítill afgangur er fyrirhugaður og að hve miklu áætlanir um hallalausan ríkissjóð hvíla á áframhaldandi hagvexti þá sýnir myndin hér að neðan þróun afkoma hins opinbera m.v. það að hagvöxtur verði prósentustigi minni en gert er ráð fyrir í áætlunum. Ekki þarf mikið útaf að bregða til að mikill halli verði á rekstri ríkissjóðs.

Afkoma hins opinbera miðað við mismunandi forsendur um hagvöxt

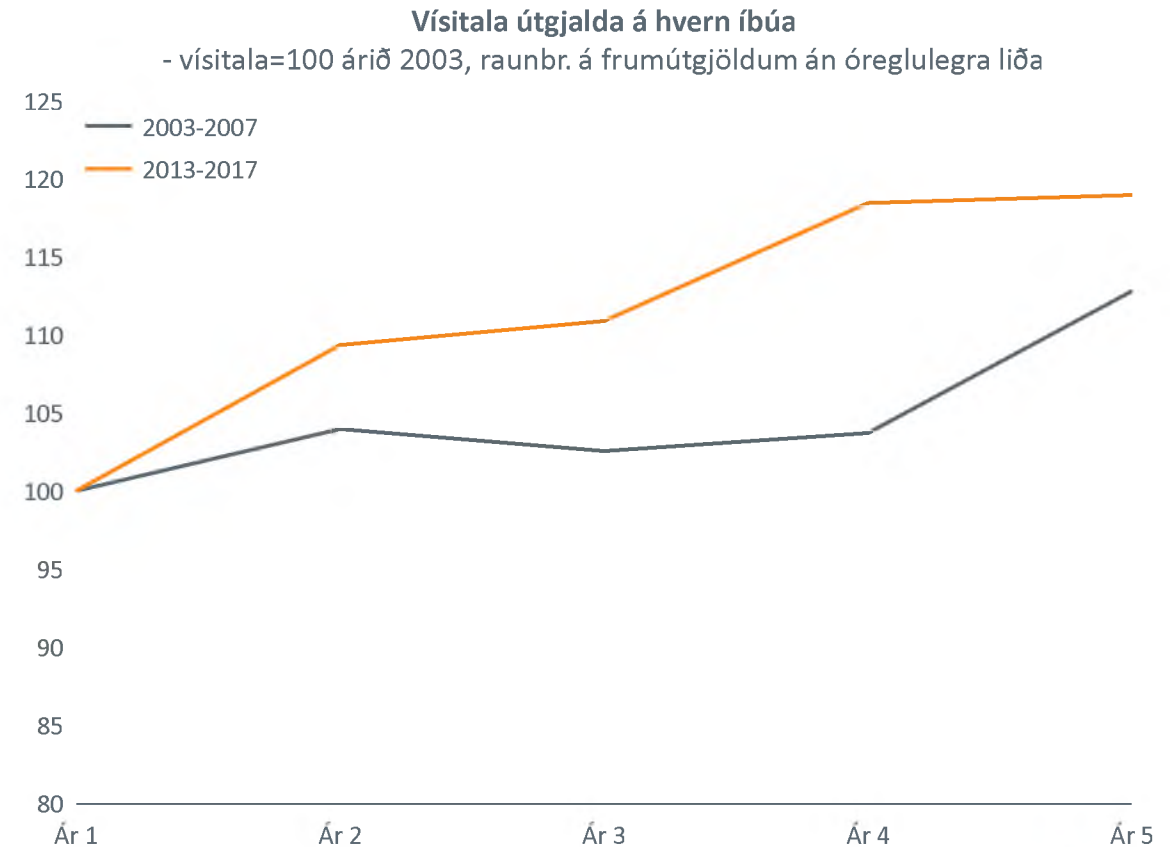
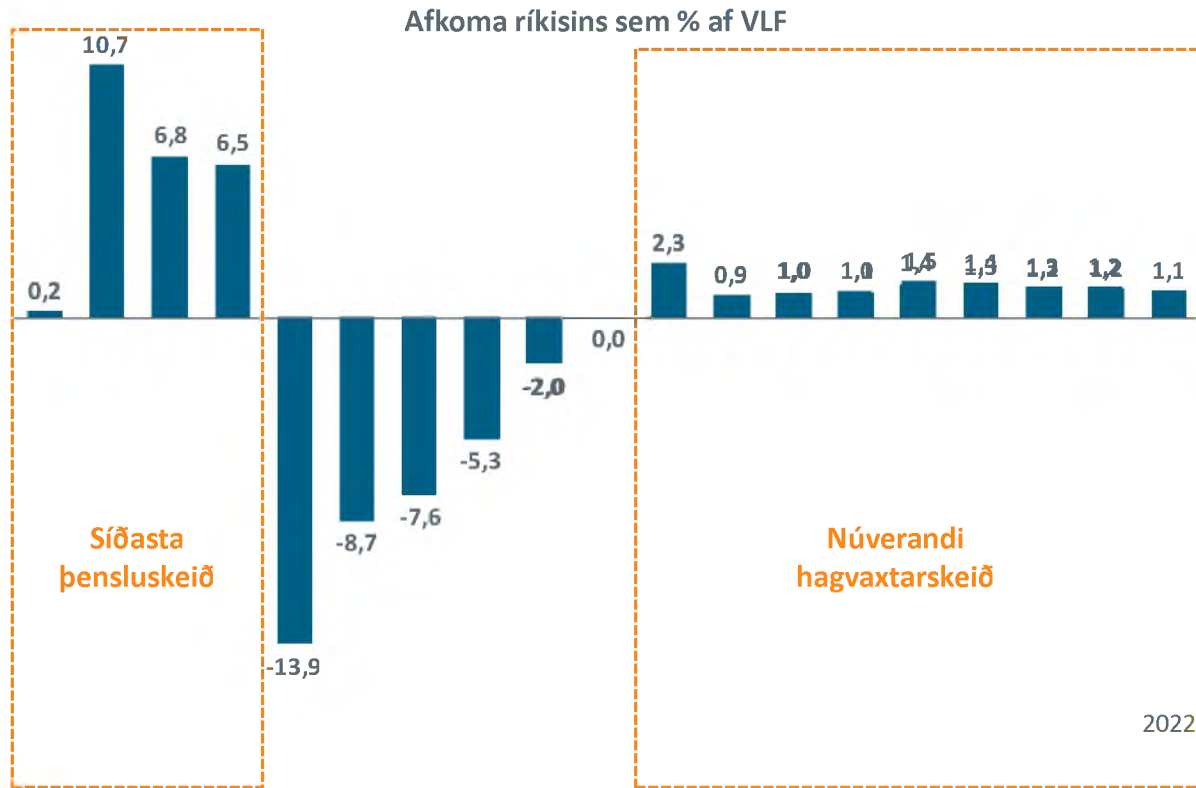

■ Áætluð afkoma m.v. langtímaáætlun stjórnvalda
■ Áætluð afkoma m.v. 1% minni hagvöxt

Ríkisfjármálin eru sama marki brennd, útgjöld vaxa hraðar en á síðasta þensluskeiði.

- Fjárlög ársins 2017 voru samþykkt fyrir síðustu áramót með litlum afgangi miðað við mikinn tekjuvöxt ríkissjóðs og þær þungu skuldir sem enn hvíla á ríkinu. Nýframlögð fjármálstefna gerir ráð fyrir að afgangur á ríkisrekstri verði í kringum 1% af landsframleiðslu fram til ársins 2022.

- Mikill tekjuvöxtur hefur skapað rými til aukinna útgjalda. Nú er svo komið að útgjöld hafa verið aukin markvisst á undanförunum árum og mun meira en í síðustu uppsveiflu árin fyrir hrun.

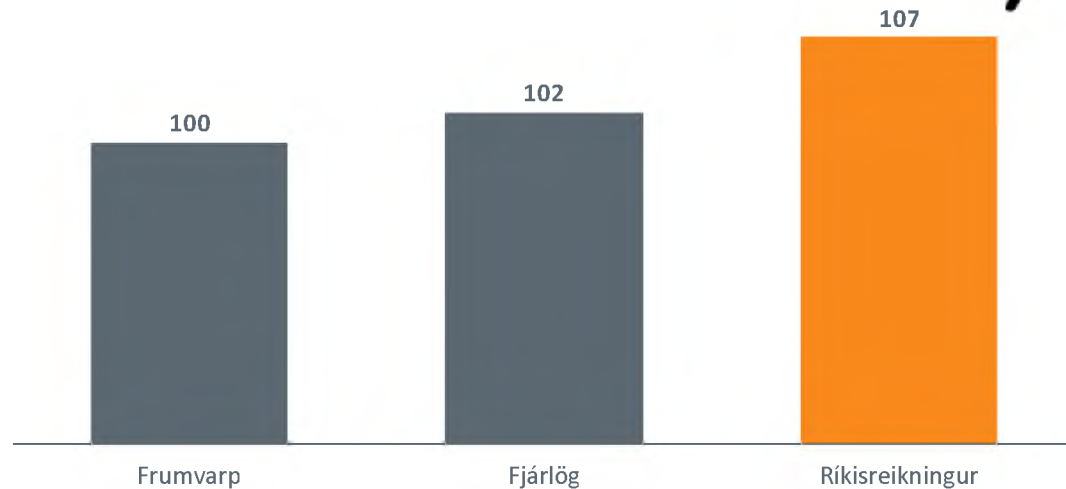

Umframkeyrsla er viðtekin venja. Ef fram fer sem horfir stefna útgjöld hærra en í síðustu uppsveiflu.

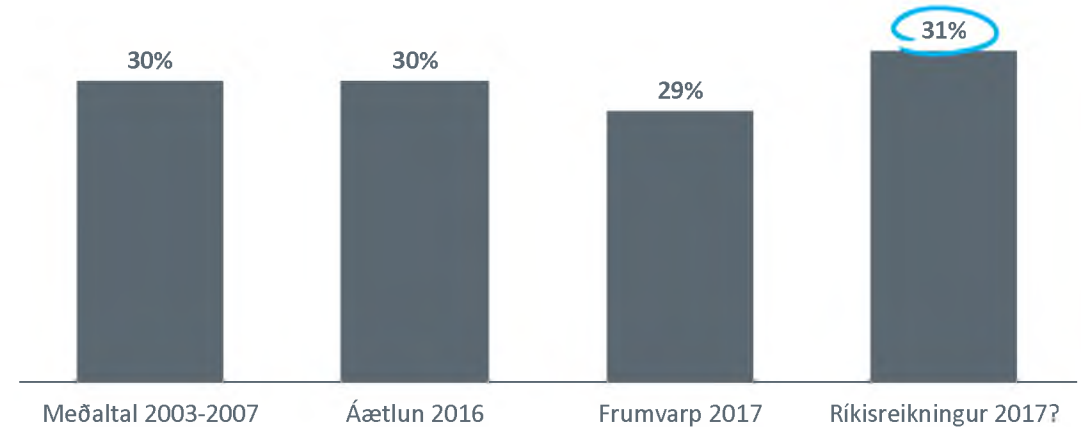
- Útgjöld ríkisstofnana umfram fjárheimildir fjárlaga eru viðtekin venja. Raunar er það svo að þegar þingið tekur til umræðu fjárheimildir ríkisstofnanna eru þær auknar um nokkrar prósentur.

- Meðalaukning útgjalda frá framlagningu frumvarps til endanlegrar niðurstöðu ríkisreiknings var um 7% árin 2010-2015. Verði sami háttur á árið 2017 má gera ráð fyrir því að útgjöld ríkissjóðs nemi um 31% af vergri landsframleiðslu og verði töluvert meiri en áður.

Vísitala ríkisútgjalda frá fjárlagafrumvarpi til ríkisreiknings
- meðaltal árana 2010-2015

Heildarútgjöld ríkissjóðs
- % af VLF

Hið opinbera er skuldsettari nú en á síðasta þensluskeiði. Áform stjórnvalda byggja á niðurgreiðslu skulda með ráðstöfun stöðugleikaframlaga og arðgreiðslna

- Núverandi áætlun gerir ráð fyrir að skuldir haldist hærra hlutfall af landsframleiðslu en í síðustu uppsveiflu og því auðséð að meira verður að koma til. Við bætist að ekkert er í hendi með ráðstöfun fjármuna til skuldalækkunar.

Skuldir hins opinbera sem % af landsframleiðslu

Ný lög um opinber fjármál stuðla vonandi að auknum aga í fjármálastjórn hins opinbera.

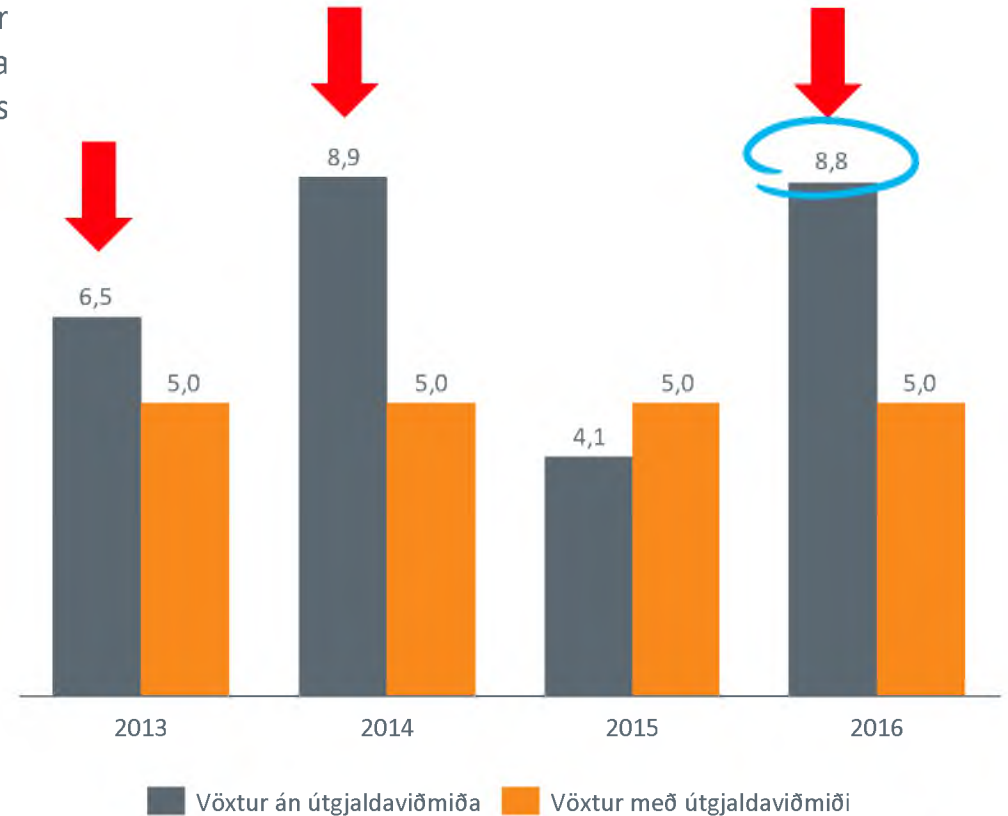
- Alþingi á hrós skilið fyrir ný lög um opinber fjármál. Í þeim felst viðleitni til þess að koma böndum á opinberan rekstur, hemja útgjaldaaukningu á uppgangstímum og auka þannig svigrúm ríkissjóðs til að bregðast við efnahagsföllum.
- Slíkar reglur hafa verið teknar upp í nágrannaríkjunum og vekja vonir um aukinn aga og ábyrgð í fjármálastjórn hins opinbera.
- Horft til síðustu fjögurra ára þá hafa ríkisútgjöld vaxið umfram útgjaldaviðmið sem sett er fram í núverandi fjármálastefnu að undanskildu einu ári. Það er vonandi að auknum aga verði framfylgt samfara þeim breytingum sem nú eiga sér stað í fjármálastjórn hins opinbera.

Fjármálastefna hins opinbera 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hlutfall af vergi landsframleiðslu, %						
Hlið opinbera, A-hluti						
Heildaraðkoma	1,0	1,6	1,6	1,5	1,4	1,3
þar af ríkissjóður, A-hluta	1,0	1,5	1,4	1,3	1,2	1,1
þar af sveitarfélög, A-hluta	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Skuldir*	37	34	30	28	27	26
þar af ríkissjóður, A-hluta	31	28	24	23	22	21
þar af sveitarfélög, A-hluta	5,9	5,8	5,5	5,2	5,0	5,0
Opinberir aðilar í heild						
Heildaraðkoma	0,5	1,6	2,1	2,5	2,4	2,3
þar af hlið opinbera, A-hluta	1,0	1,6	1,6	1,5	1,4	1,3
þar af fyrirtæki hins opinbera	-0,5	0,0	0,5	1,0	1,0	1,0
Skuldir*	59	55	50	47	45	43
þar af hlið opinbera, A-hluta	37	34	30	28	27	26
þar af fyrirtæki hins opinbera	22	21	20	19	18	17

* Heildarskuldir, að frátöldum lífeyrisskuldbindingum og viðskiptaskuldum og að frádrögnum sjóðum og bankainnstæðum, sbr. 7. gr. laga nr. 123/2015, um opinber fjármál.

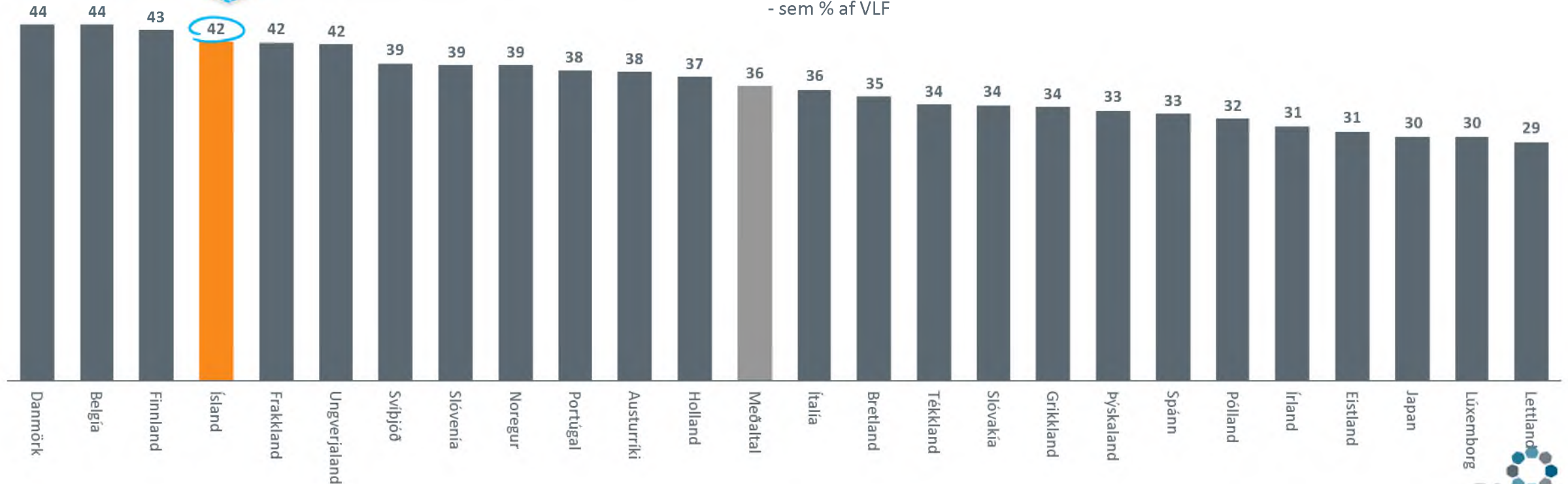
Útgjaldavöxtur ríkisins: Umfram viðmið í þrjú ár af fjórum - nafnvöxtur að frádrögnum vaxtagjöldum

Útgjöld hins opinbera eru nánast hvergi meiri en á Íslandi. Í núverandi fjármálstefnu stjórnvalda eru engin áform um að draga úr opinberum umsvifum og er gert ráð fyrir að þau verði nokkuð svipuð að umfangi árið 2022.

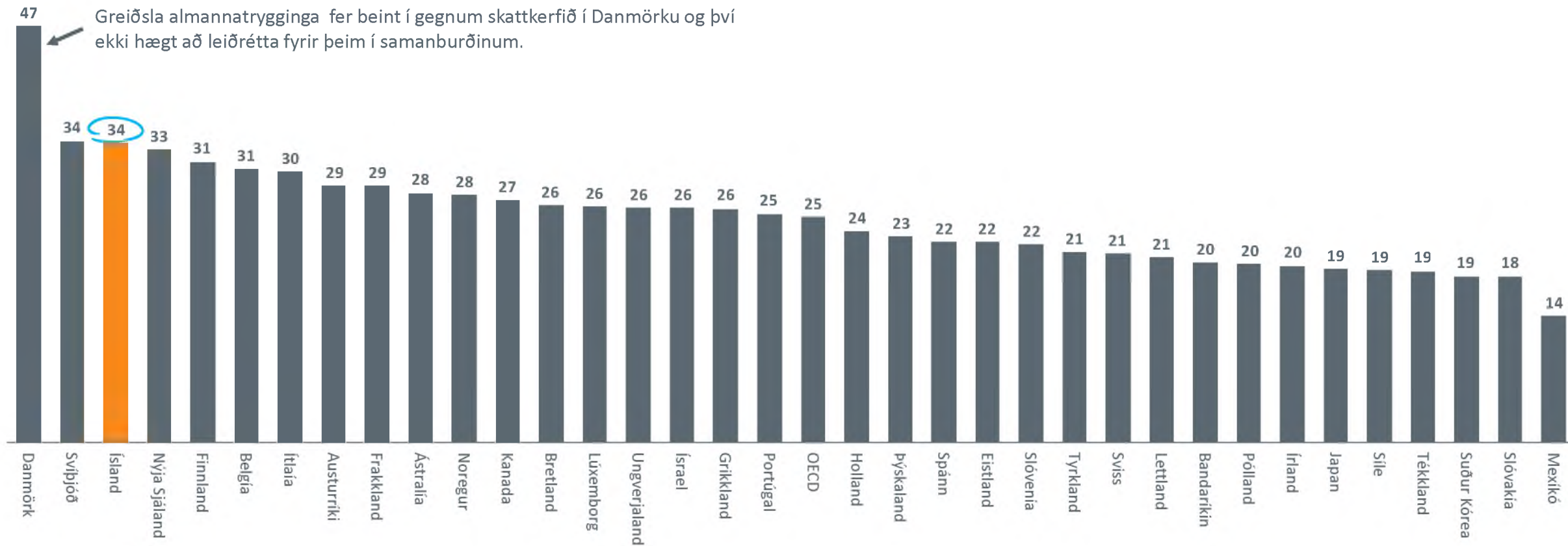
42 af hverjum 100 krónum sem verða til í verðmætasköpun á Íslandi er ráðstafað af opinberum aðilum

Útgjöld hins opinbera árið 2014, leiðrétt fyrir ellilífeyri og atvinnuleysisbótum
- sem % af VLF

Mikil útgjöld takmarka svigrúm til að minnka álögur á bæði einstaklinga og fyrirtæki. Stefna stjórnvalda að virðist sú að Ísland verði áfram eitt mesta háskattaríkið innan OECD.

Heildarskatttekjur árið 2015, sem hlutfall af VLF
Leiðrétt fyrir greiðslum til almannatrygginga¹

¹ Árið 2014 fyrir Ástralíu, Japan og Pólland

Kjarni málsins: Umfang hins opinbera er nær hvergi meira en á Íslandi - opinber útgjöld hafa vaxið hratt og afkoman er óásættanleg miðað við þann mikla efnahagsuppgang sem verið hefur

1

Neikvæð afkoma

- Hagvöxtur er mikill á Íslandi
- Afkoma hins opinbera hefur verið neikvæð síðustu ár þrátt fyrir mikla tekjuaukningu
- Auka þarf afgang af opinberum rekstri og nýta góða tíma til að búa í haginn fyrir þá verri

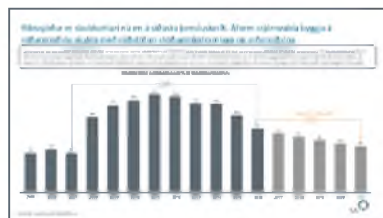
2

Óábyrgar áætlanir

- Stjórn opinberra fjármála er óábyrg á Íslandi
- Tekju- og útgjaldaáætlanir til næstu ára treysta á að þetta verði lengsta hagvaxtarskeið Íslandssögunnar og má lítið út af bregða til að illa fari
- Gera verður varfærnari langtímaáætlanir og draga úr útgjaldavexti á góðæristímum.

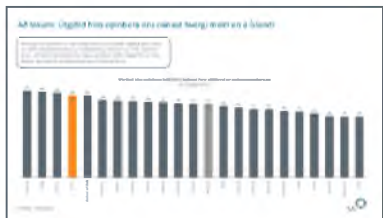
3

Skuldsett

- Opinberar skuldir eru miklar á Íslandi og þó áætlanir geri ráð fyrir ráðstöfun stöðugleikaframlaga og arðgreiðsla til skuldalækkunar munu þær áfram verða meiri en á síðasta þensluskeiði.

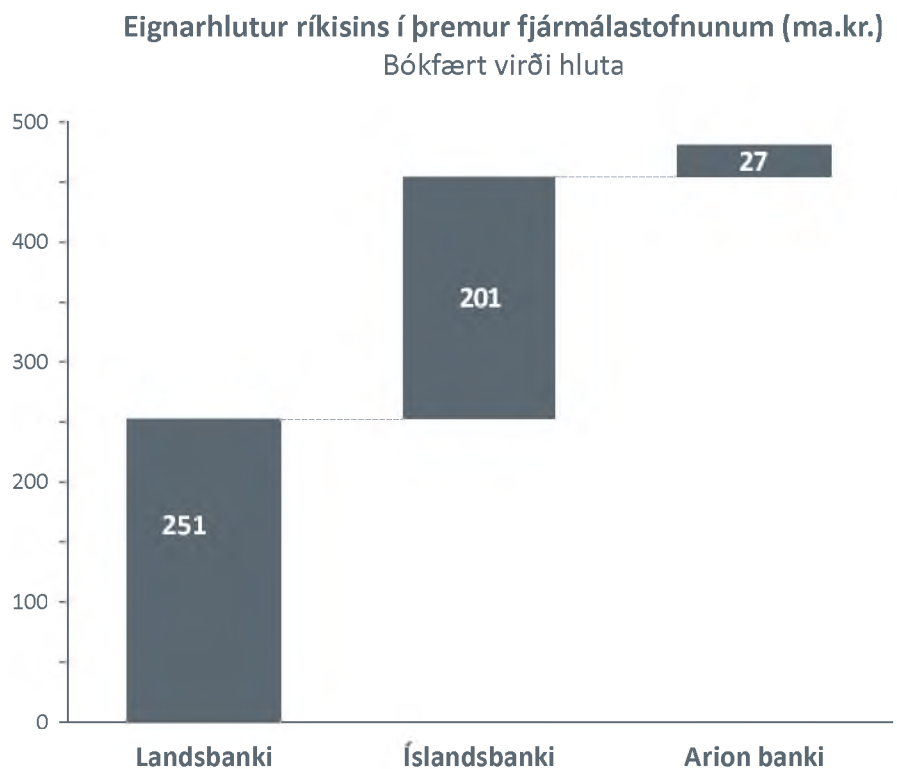
4

Háskattaland

- Ísland er háskattaland enda eru útgjöld hins opinbera óvída meiri en hér
- 42 af hverjum 100 krónum sem verða til í verðmætasköpun á Íslandi er ráðstafað af opinberum aðilum

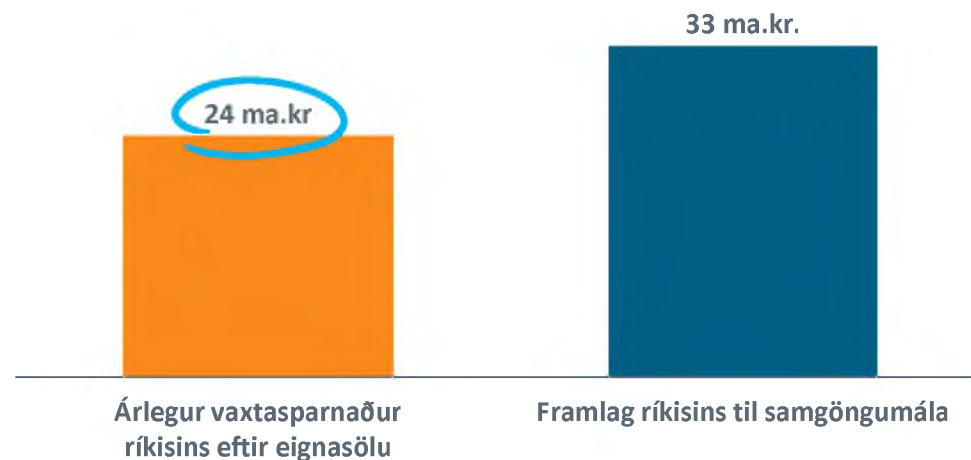
Til eignasölu þarf að koma og hið fyrsta. Ríkið er með 480 milljarða króna bundna í bankakerfinu í dag. Markmið ríkisins er að draga verulega úr eignarhlut sínum. Gangi áform stjórnvalda eftir gæti árlegur vaxtasparnaður numið 24 mö.kr. sem er álíka upphæð og framlag ríkisins til samgöngumála.

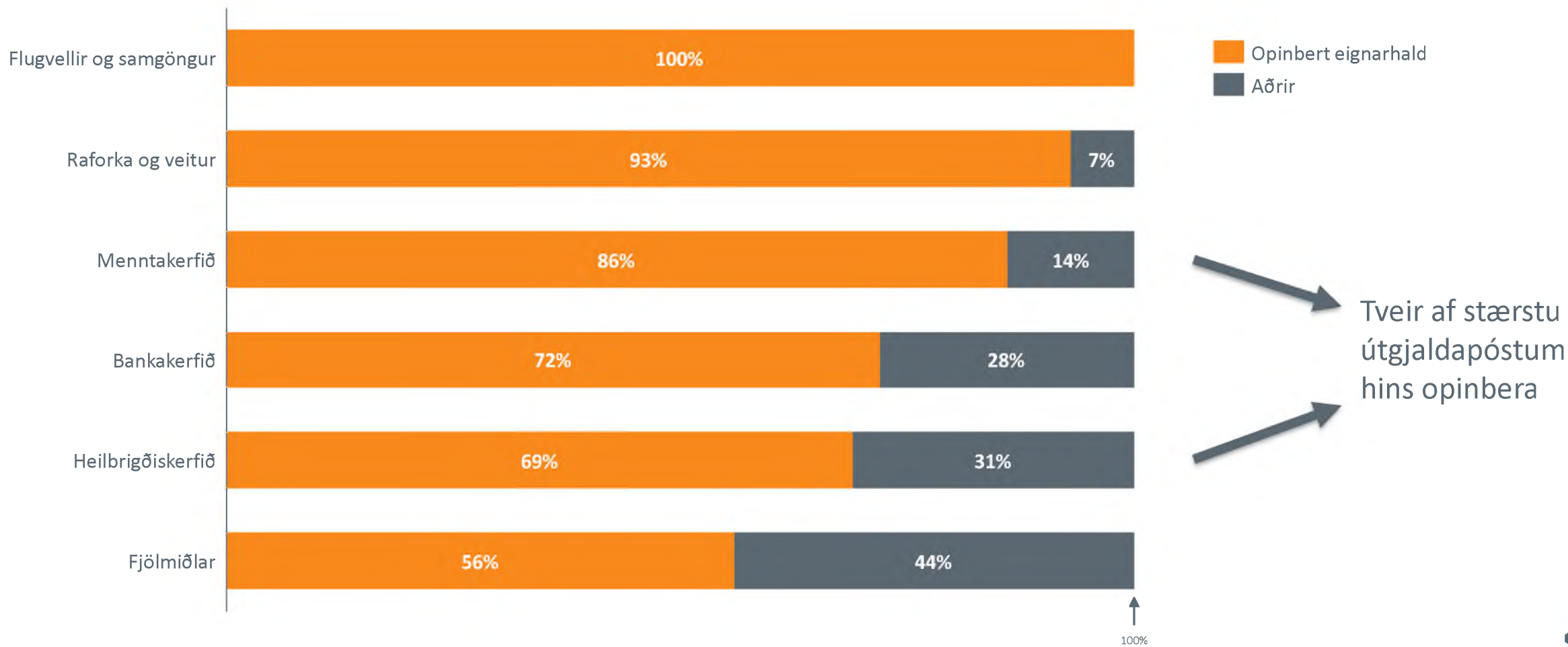
Markmið ríkisins um sölu og eignarhald í fjármálafyrirtækjum til framtíðar,

- **Landsbankinn (100% eignarhlutur).** Stefnt er að því að ríkið eigi 34-40% í bankanum til langframa.
- **Íslandsbanki (100% eignarhlutur).** Stefnt er að því að selja allan eignarhlut ríkisins í bankanum.
- **Arion banki (13% eignarhlutur).** Stefnt er að því að selja allan eignarhlut ríkisins í bankanum.

Árlegur vaxtasparnaður ríkisins í samhengi

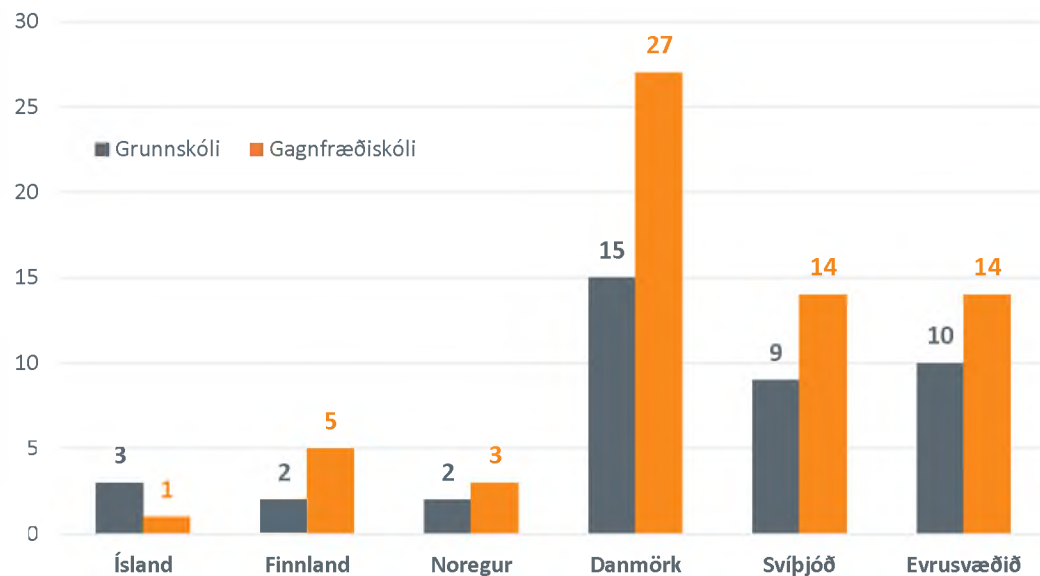

Opinber rekstur er ekki alltaf best til þess fallinn að tryggja góða þjónustu. Það er til þess fallið að auka þjónustu og minnka kostnað að opna fyrir samkeppni í vissum geirum þó greiðandi þjónustunnar verði áfram hið opinbera. Getur aukinn einkarekstur stuðlað að betri nýtingu opinbers fjár.

Í menntakerfinu eru Íslendingar eftirbátar nágrannaþjóða í því að opna á samkeppnisrekstur. Lágt hlutfall nemenda í einka-reknum skólum má líta á sem tækifæri til hagræðingar á því sviði.

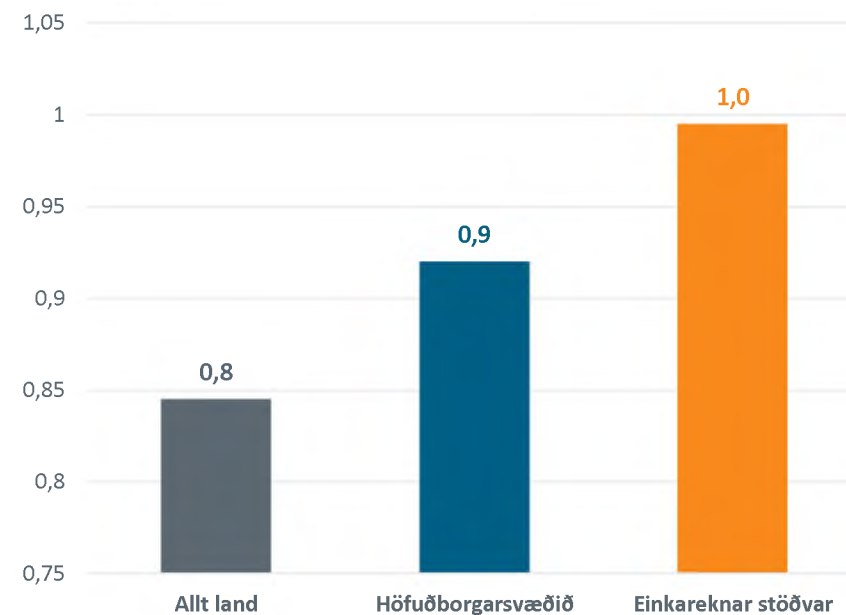
Nemendur í einkareknum skólum
- hlutfall af heildarnemendafjölda (%)

Heimildir: SA og Viðskiptaráð

Á Íslandi hefur einkareknum heilsugæslustöðvum farnast vel. Þó fáar þá hafa þær komið vel út úr þeim skilvirknimælingum sem fyrir liggja og mælst betri en þær sem eru á höndum hins opinbera.

Skilvirkni heilsugæslustöðva á Íslandi
- meðaltal 2005-2008, 50 heilsugæslustöðvar í úrtaki

Heimild: Skilvirknimæling á heilsugæslustöðvum á Íslandi MS.c. ritgerð Hrafnhildar Gunnarsdóttur

Sýnum ábyrgð: Fjöldmörg tækifæri eru til að auka hagkvæmni í opinberum rekstri, draga úr vaxtakostnaði og skapa svigrúm til að lækka álögur á fólk og fyrirtæki til framtíðar.

1

Forgangsróðun

- Hagvöxtur er mikill á Íslandi
- Afkoma hins opinbera hefur verið neikvæð síðustu ár þrátt fyrir mikla tekjuaukningu
- Auka þarf afgang af opinberum rekstri og nýta góða tíma til að búa í haginn fyrir þá verri

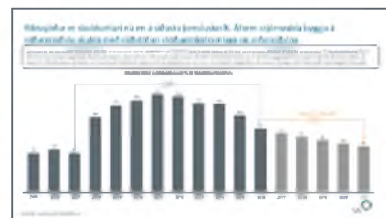
2

Eignasala

- Ríkið er einn stærsti eigandi íslenska bankakerfisins í dag.
- Áform eru um að selja stóran hluta ríkisins í framtíðinni, þegar aðstæður leyfa.
- Árlegur vaxtasparnaður ríkisins getur verið rúmlega 24 milljarðar króna sem er álíka og framlag ríkisins til samgöngumála.

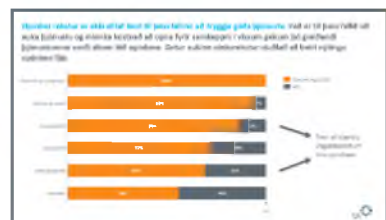
3

Skapa svigrúm til skattalækkana

- Opinberar skuldir eru miklar á Íslandi og þó áætlanir geri ráð fyrir ráðstöfun stöðugleikaframlaga og arðgreiðsla til skuldalækkunar munu þær áfram verða meiri en á síðasta þensluskeiði.

4

Tækifæri til betri nýtingar opinbers fjár

- Einkarekstur í grunnþjónustu er minni á Íslandi en í flestum nágrannaríkjum. Mikil tækifæri liggja í auknum samkeppnisrekstri til að draga úr kostnaði hins opinbera.
- Sá einkarekstur sem þó er til staðar í heilsugæslu á Íslandi hefur skilað betri árangri og meiri skilvirkni en sambærilegur opinber rekstur.

Efnahagssvið SA

Ásdís Kristjánsdóttir
Forstöðumaður efnahagssviðs
asdis@sa.is
sími: 591-0080

Óttar Snædal
Hagfræðingur á efnahagssviði
ottar@sa.is
sími: 591-0082

Tryggvi Másson
Viðskiptafræðingur á efnahagssviði
tryggvi@sa.is
sími: 591-0000

@atvinnulifid

@atvinnulifid

@efnahagssvidSA